

Sołectwa

Sołectwo Będzelin - sołtys Klimek Sławomir,

zam. Będzelin, ul. Główna 26,

STATUT SOŁECTWA

Będzelin. Dawna wieś rządowa w gminie Mikołajów i parafii Łaznów. 1927 r. liczyła 34 domy i 204 mieszkańców. We wsi pomnikowy dąb szypułkowy (390 cm obw.) i lipa drobnolistna (340 cm). Przy drodze z Będzelina do Kaletnika położony jest Leśny Park Dendrologiczny o powierzchni 0,5 ha. Prezentowane są w nim płaty roślinności, na przykładzie, których obserwować można procesy sukcesji naturalnej na gruntach porolnych. W sąsiedztwie Ogrodu Dendrologicznego, przy leśniczówce rośnie okazały dąb szypułkowy i lipa.

W 2004 r. przy punkcie edukacji przyrodniczo-leśnej w 80 rocznicę powstania lasów Państwowych, leśnicy Nadleśnictwa Brzeziny ufundowali kapliczkę. Kapliczka z rzeźbą św. Franciszka umieszczona jest w pniu, przykrytym dwuspadowym dachem.

Przy szkole podstawowej w Będzelinie znajduje się punkt edukacyjny z tablicami poświęconymi szkodliwości wypalania traw i budowie lasu.

We wsi przy ul. Główniej 17,25 i 77 znajduje się kilka domów drewnianych z pocz. XX w. Wszystkie posiadają zdobione ganki. Przy ul. Główniej 25 rośnie pomnikowy dąb szypułkowy.

Sołectwo Borowa I - sołtys Wojciechowski Zdzisław,

zam. Borowa I, ul. Długa 87,

STATUT SOŁECTWA

Sołectwo Borowa II - sołtys Magdalena Pawlak,

zam. Borowa, ul. Długa 278,

STATUT SOŁECTWA

Borowa. Wieś i kolonia w II połowie XIX wieku leżąca w gminie Gałków, parafii Gałkówek. Miejscowość należała do majoratu Gałkówek. Liczyła 393 morgi ziemi włościańskiej i składała się z 59 domów zamieszkałych przez 625 osób. W centrum wsi, obok remizy strażackiej, położony jest cmentarz ewangelicki, założony w I połowie XIX w. Poza śladami nagrobków na cmentarzu znajdują się głazy narzutowe z inskrypcjami upamiętniającymi żołnierzy poległych w 1914 r. Cmentarz porośnięty jest roślinnością wysoką z mocno rozwiniętą warstwą krzewów i nie jest ogrodzony. Przy skrzyżowaniu z drogą na Stare Chrusty, piramidalna kapliczka z I połowy XX w. Potrójna latarnię wieńczy metalowy krzyż. Przy ul. Główniej 24, 46 i 262 tradycyjne drewniane domy z przełomu XIX i XX w.

Sołectwo Długie - Turobowice - sołtys Lewandowski Andrzej,

zam. Długie 39,

STATUT SOŁECTWA

Długie. Dawna wieś gminna z folwarkiem należąca do parafii w Jeżowie.

W 1827 r. liczyła 16 domów i 160 mieszkańców. Niecałe pół roku później liczba domów zmniejszyła

się do 13. Urząd gminy znajdował się w Katarzynowie. Dobra Długiego składały się z folwarku i wsi: Długie, Katarzynów, Felicjanów, Stefanów, Słotwiny, Zygmuntów, Jeziorko, Lisowice i Kowalewyszczyna. Folwark obejmował 499 morg, niemal wyłącznie gruntów ornych i posiadał 10 budynków drewnianych. Wieś Długie miała 16 osad i 56 morg gruntów. Za wsią, przy drodze do Zygmuntowa znajduje się kapliczka typu słupowego z I połowy XXw.

Sołectwo Lisowice-Erazmów - sołtys Lesiak Jan,

zam. Erazmów 16,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Erazmów. Wieś należąca dawniej do gminy Gałkówek i parafii Brzeziny.

W 1827 r. składała się z 10 domów zamieszkałych przez 47 osób. We wschodniej części wsi położony jest cmentarz ewangelicki z II ćw. XX w. Cmentarz ogrodzony jest kamiennie - ceglany murem.

Pośród gęstych krzewów zachowały się pozostałości kilku nagrobków.

Sołectwo Felicjanów - sołtys Kmieciak Katarzyna,

zam. Felicjanów 69,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Felicjanów. Wieś Felicjanów należała do gminy Długie i parafii w Jezowie.

W 1827 r. liczyła 19 domów ze 125 mieszkańcami. W II połowie XIX w. posiadała 24 domy, 255 mieszkańców i 532 morgi ziemi włościańskiej. W centrum wsi, ufundowana przez jej mieszkańców w ubiegłym stuleciu kapliczka z witryną, kryjąca figurę Matki Boskiej. W sąsiedztwie wsi na niewielkim wzniesieniu znajduje się XIX- wieczny cmentarz ewangelicki. Zachowały się na nim pozostałości ponad 10 nagrobków z częściowo czytelnymi inskrypcjami oraz płyta pionowa upamiętniająca żołnierza niemieckiego poległego w 1914 r. Cmentarz nie jest ogrodzony. Porośnięty drzewami i krzewami.

Sołectwo Gałków Duży - sołtys Fijołek Michał,

zam. Gałków Duży, ul. Główna 81,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Gałków Duży. Pierwsze wzmianki o Gałkowie pochodzą z 1348 r. Wówczas istniała osada Gałkówek (obecnie Gałków Parcela) i Gałków (dzisiejszy Gałków Duży). Dawniej wieś donacyjna, leżąca przy drodze bitej z Brzeziny do Ujazdu. We wsi istniał, erygowany prawdopodobnie w 1633 r. przez Łukasza Kidalę, drewniany kościół parafialny. W 1827 Gałków liczył 40 domów i 267 mieszkańców. W II połowie XIX w. liczba domów wzrosła do 86, a mieszkańców do 785. Istniało 51 osad. Obszar ziemi włościańskiej wynosił 1296 morg, a kościelnej 8 morg.

We wsi znajduje się kościół p.w. Świętej Trójcy, wzniesiony w latach 1873-79, w miejscu starszej, drewnianej świątyni. Jest to budowa jednonawowa, nawiązująca do stylu neoromańskiego. W kościele na uwagę zasługuje drewniany tryptyk, barokowy krzyż i monstrancja z XVIII w. Najbardziej znanych mieszkańców upamiętnia kilka XIX i XX -wiecznych tablic, znajdujących się w kruchcie. W elewacji kościoła wmurowany jest niewybuch z 1914 r. W sąsiedztwie świątyni utworzono małe lapidarium z fragmentami nagrobków, pochodzącymi ze starego przykościelnego cmentarza. Obok kościoła stoi zabytkowa murowana plebania z 1879 r. i rosną dwie okazałe lipy szerokolistne (400 i

420 cm) oraz dąb szypułkowy.

Na wschód od kościoła położony jest cmentarz rzymsko-katolicki, założony w 1856 r. Cmentarz otoczony jest otynkowanym murem i posiada 0,8 m powierzchni. Najstarsze nagrobki pochodzą z końca XIX w. Na cmentarzu znajduje się m.in.: grób nieznanego żołnierza, nagrobek upamiętniający strażaków OSP z Borowej, Gałkowa Dużego i Gałkowa Kolonii oraz symboliczny grób por. H. Różnieckiego zmarłego w Katyniu. Na cmentarzu rośnie pomnikowa lipa o obw. 320 cm.

Przed ośrodkiem zdrowia znajduje się pomnik z 1938 r. w postaci głazu z inskrypcją, upamiętniający powstańców styczniowych, którzy 25 września 1863 r. stoczyli potyczkę pod Gałkowem. Poległo wówczas 16 powstańców.

W Gałkowie Dużym w budynku Filii Biblioteki, mieści się muzeum im. Leokadii Marciniak. Prezentowane są w nim eksponaty związane z życiem Polski w latach 1939-45.

Sołectwo Gałków Mały Wschód - sołtys Andrzej Bartos,

zam. Gałków Mały ul. Kolejowa 19,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Sołectwo Gałków Mały Zachód - sołtys Pietrykowski Edward,

zam. Gałków Mały ul. Krawiecka 16,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Sołectwo Gałkówek Parcela - sołtys Ołubek Grzegorz,

zam. Gałkówek Parcela 3,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Gałków Mały. W lesie, na przedłużeniu ul. Wojska Polskiego, w odległości ok 150 m od zabudowań, położony jest cmentarz z I wojny światowej. Spoczywają na nim głównie żołnierze polegli w dniu 23 listopada 1914 r. Wówczas natarcie wojsk niemieckich, w skład, których wchodziła 3 Dywizji Gwardii, przełamano linie obrony rosyjskiej, utworzonej przez 6 Dywizje Syberyjska. Na cmentarzu znajdują się również ziemne mogiły żołnierzy polskich z września 1939 r. Na terenie cmentarza rośnie pomnikowy buk. W lesie zachowały się ślady okopów i umocnień z 1914 r.

Przy ul. Wojska Polskiego rosną dwa dęby szypułkowe o obwodach pni ok. 300 cm, a na cmentarzu wojennym okazały buk.

Na skaju lasu, przy granicy z Justynowem znajduje się głaz narzutowy z inskrypcją upamiętniającą miejsce bitwy wojsk niemieckich i rosyjskich w dniu 23 listopada 1914 r.

Sołectwo Jeziorko - sołtys Karpiński Rafał,

zam. Jeziorko 37,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Jeziorko. Wieś i folwark należące w II połowie XIX w. do gminy Długie i parafii Jezów, składały się z ośmiu osad zamieszkałych przez 120 osób i posiadały 660 morgi ziemi dworskiej i 18 włościańskiej. W 1874 r. folwark oddzielono od dóbr Długie.

Sołectwo Katarzynów - Zygmunty - Kłosiński Jarosław,

zam. Zygmunty 35a,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Katarzynów. W II połowie XIX w. wieś należała do gminy Długie i parafii Jezów. Liczyła 36 osad, 347 mieszkańców oraz 750 morg włościańskich i 218 morg dworskich. We wsi znajdował się urząd gminy.

Zygmuntów. Dawniej wieś w gminie Długie, parafii Jezów lub Brzeziny. W II połowie XIX w liczyła: 10 domów, 83 mieszkańców i 222 morgi. Wchodziła również w skład dóbr Długie.

Sołectwo Kaletnik - sołtys Włodarska Marta,

[STATUT SOŁECTWA](#)

zam. Kaletnik, ul. Partyzantów 4,

Kaletnik. W kaletniku mieści się siedziba Nadleśnictwa Brzeziny, w której znajduje się sala edukacyjna. W latach 60.XX w. we wsi wzniesiono modernistyczny kościół typu halowego, p.w. Najświętszego Serca pana Jezusa.. Przy ul. Klonowej 17 na uwagę zasługuje drewniana willa letniskowa z lat 20. XXw. Jest to budynek parterowy, z fasadą w centralnej części i bogato zdobionym gankiem pośrodku. Dach naczółkowy, łamany, pokryty dachówką. Przy ulicy cmentarnej 4 znajduje się murowany, parterowy dom z otwartym gankiem, z bogatą dekoracją snycerską i czterema kolumnami.

Przy drodze do Będzelina znajduje się cmentarz rzymsko-katolicki z XX w. Za cmentarzem na skraju lasu, znajduje się zbiorowa mogiła poległych w 1914 r. Przy ul. Smugowej rośnie pomnikowy dąb szypułkowy.

Sołectwo Kazimierzów - sołtys Czarnota Robert,

zam. Kazimierzów 19,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Kazimierzów. W II połowie XIX w. kolonia włościańska, należąca do gminy Długie i parafii Jezów. Liczyła 12 domów, 66 mieszkańców i 277 morg powierzchni.

Sołectwo Przanowice - sołtys Filipiak Wioletta,

zam. Przanowice 7,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Przanowice. Już w XVI w. wieś składała się z dwóch części. Łany kmieci i folwarczne dawały dziesięcinę plebanowi w brzezinach. W Przanowicach Dużych istniała karczma należąca do Jakuba Lasockiego. Dominowały tu części szlacheckie bez kmieci. W Przanowicach Małych było tylko pół łana szlacheckiego, na którym siedział kmieć. Dawniej Przanowice Wielkie i Małe składały się z dwóch folwarków, trzech kolonii i osady nad Mrogą. Należały do gminy Gałkówek, parafii Brzeziny. W II połowie XIX w. jedna kolonia liczyła :31 domów, 299 mieszkańców i 578 morg powierzchni; dwie mniejsze kolonie 7 domów i 78 morg. Jeden folwark składał się z 2 domów zamieszkałych przez 23 osoby i obejmował 82 morgi powierzchni, drugi zaś drugi miał dwa domy z 2 osobami i 399 morg. Spośród istniejących osad jedną nazywano Kowalewsczyzną. W pobliżu skrzyżowania, między Przanowicami Dużymi, a Małymi, położony jest cmentarz ewangelicki z i połowy XIX w. Jest on

ogrodzony i gęsto porośnięty drzewami i krzewami. Zachowały się tu pozostałości dwóch nagrobków.

Sołectwo Stary Redzeń - sołtys Pysklak Agnieszka,

zam. Stary Redzeń 51 ,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Sołectwo Nowy Redzeń - sołtys Michniewski Ryszard,

zam. Nowy Redzeń 48,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Redzeń Stary i Nowy. W II połowie XIX w. kolonia i osada włościańska w gminie Mikołajew, parafii Budziszewice. Posiadała wtedy szkołę początkową ogólną, 51 domów, 560 mieszkańców i 1210 morg włościańskich. W miejscowości znajdują się tradycyjne domy drewniane z początku XX w. W Redzeniu Starym rosną dwie pomnikowe lipy drobnolistne. Przy wylocie z głównej drogi z Nowego Redzenia stoi kapliczka z 1937r. w postaci krzyża na murowanym postumencie.

W południowej części wsi Redzeń Nowy znajduje się mogiła siedmiu żydowskich dziewcząt, zamordowanych przez Niemców w 1943r.

Sołectwo Słotwiny - sołtys Książek Krystyna,

zam. Słotwiny, ul. Działkowa 10,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Słotwiny. Wspominane jako Słotwina lub Joanna. Wieś należąca dawniej do gminy Długie i parafii Jeżów. W II połowie XIX w. liczyła: 11 domów, 124 mieszkańców i 225 morg gruntów włościańskich. Osada dworska posiadała jeden dom zamieszkały przez 5 osób i 8 morg. Wieś wchodziła w skład dóbr Długie. Przy ul. Wąskiej stoi wzniesiony w latach 20 XX w. drewniany dom piętrowy z gankiem. W centrum wsi murowana kapliczka z I połowy XXw. W oszklonej wnęce figura Sw. Jana Nepomucena. Pomiędzy Słotwinami, a Słotwinami Starymi znajduje się cmentarz ewangelicki z pozostałościami dwóch nagrobków. Na cmentarzu rosną godne ochrony dwie lipy drobnolistne i dwa kolony zwyczajne. Fragmentarycznie zachowały się pozostałości kamiennego muru.

W północnej części wsi Słotwiny znajduje się dawna cegielnia, która powstała w końcu XIX w. Do dziś zachował się komin z 1922 r., fragment jednej ściany i glinianka, będąca pozostałością po dawnym wyrobisku gliny. Cegielnia nie jest użytkowana od lat 50. XXw. W centrum wsi obelisk upamiętniający partyzantów AK, walczących w okolicy z hitlerowskim okupantem.

Sołectwo Regny - sołtys Michalak Agata,

zam. Regny, ul. Polna 5,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Sołectwo Różyca - Żakowice - sołtys Mazuchowski Artur,

zam. Żakowice, ul. Poprzeczna 5,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Różyca. Przy ul Kolejowej 16 i ul. Sportowej 8 znajdują się dwie godne uwagi drewniane wille

letniskowe z lat 20. ubiegłego wieku. Pierwsza jest budynkiem parterowym z bogatą dekoracją snycerską, a druga budynkiem piętrowym z tarasem i zdobionym gankiem. Oba obiekty obecnie wykorzystywane są jako całoroczne domy mieszkalne. Przy ul. Towarowej 3 znajduje się parterowy, murowany dom z otwartym gankiem drewnianym o bogatej dekoracji snycerskiej. Przy samej ulicy pod nr 10 stoi drewniany dom ze zdobionym gankiem od frontu.

Żakowice. Na początku XVI w. we wsi były tylko działy szlacheckie, dające dziesięcinę kościołowi w Łęczycy. W 1576 r. w części Żakowic należącej do biskupów kujawskich było; 2,5 łana, 1 łan sołtysi, 1 rzeźnik, 4 osady i 2 łany szlacheckie bez kmieci. Wieś należała w II połowie XIX w. do gminy Gałkówka, parafii Brzeziny. Składała się wtedy z 41 domów, 440 morg gruntów i liczyła 433 mieszkańców. Osadę karczemną stanowił jeden dom z 6 mieszkańcami na 3 morgach dworskich. Wieś wchodziła w skład dóbr rządowych Chorzęcin.

Na wschód od zabudowań wsi położony jest cmentarz ewangelicki z początku XXw. Zachowało się na nim ok. 15 nagrobków, w tym z czytelnymi inskrypcjami. Na cmentarzu rośnie okazały klon zwyczajny oraz niskie drzewa i krzewy. W miejscowości znajduje się kilka tradycyjnych domów drewnianych.

Sołectwo Stamirowice - Leosin - sołtys Katarzyna Staroń,

zam. Stamirowice 26,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Stamirowice. Kolonia w dawnej gminie Długie, parafii Jeżów, licząca w II połowie XIXw. 12 domów, 106 mieszkańców i 210 morg gruntów. Istniała tu osada karczemna z jednym domem zamieszkanym przez 9 osób. We wsi znajduje się cmentarz ewangelicki z II ćw. XIXw.

Na teren ogrodzony murem z pustaków cmentarza prowadzi kuta brama z 1936 r. osadzona na ceglanych słupach. Na cmentarzu, pośród krzewów i młodych drzew, zachowało się kilka zniszczonych płyt nagrobnych i metalowych krzyży.

Sołectwo Stefanów - sołtys Wójcik Agnieszka,

zam. Stefanów 24,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Stefanów. Wieś sąsiadująca od południa z miejscowością Długie. W II połowie XIX w. Stefanów składał się z 10 osad oraz 266 morg gruntów. We wsi zachowało się kilka tradycyjnych drewnianych domów, w tym jeden z końca XIX stulecia oraz obora wybudowana w 1905 r.

Sołectwo Świny - sołtys Krawczyk Marzena,

zam. Świny 23,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Świny. Na początku XVI w. z łąnów folwarcznych oddawano dziesięcinę plebanowi w Jeżowie, a kmiecie kościołowi w Lipcach. Do początku XIXw. Miejscowość należała do dóbr Popień. W II połowie XIX w. wieś i folwark znajdowały się w gminie Długie, parafii Jeżów. We wsi wówczas było 12 domów zamieszkałych przez 89 osób, a w folwarku 3 domy z 4 mieszkańcami. W 1876 r. folwark obejmował 261 morg i miał 6 budynków drewnianych. Według późniejszych przekazów wieś miała

175 morg gruntów. W latach 1992-97 wzniesiony bezstyłowy, murowany kościół pw. Św. Jana Chrzciciela. Przy wejściu tablica upamiętniająca budowę i fundatorów kościoła W sąsiedztwie kapliczka fundacji E.S. Jaśkiewiczów. Na północ od wsi położony jest cmentarz rzymsko - katolicki z I połowy XXw.

Sołectwo Wierzchy - sołtys Nowak Michał,

zam. Wierzchy 11,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Wierzchy. Na początku XVI w. mieszkańcy wsi oddawali dziesięcinę z łąnów folwarcznych plebanowi w jezowie, a z kmiących arcybiskupowi gnieźnieńskiemu. W 1579 r. wieś miała 1,25 łąna. W II połowie XIX w. miejscowość składała się ze wsi : Wierzchy Górne, kolonii i osady Wierzchy Kępa. Wieś liczyła wtedy: 23 domy, 242 mieszkańców i 321 morg. Osada karczemna składała się z 1 domu zamieszkałego przez 3 osoby. Kolonia posiadała: 8 domów, 31 mieszkańców i powierzchnie 390 morg. Osadę stanowił 1 dom z 7 mieszkańcami i 15 morgami dworskimi. Rozparcelowany na kolonie folwark miał w 1871 r. 945 morg obszaru oraz 3 budynki murowane i 7 drewnianych. W północnej części wsi rośnie pomnikowa lipa drobnolistna (410 cm).

Sołectwo Zielona Góra - sołtys Różga Paweł,

zam. Zielona Góra, ul. Główna 64,

[STATUT SOŁECTWA](#)

Zielona Góra. Dawniej kolonia w gminie Gałkówek, parafii Brzeziny. Miejscowość składała się w 1827r. z 21 domów ze 116 mieszkańcami. W II połowie XIXw. Liczyła 22 domy zamieszkałe przez 235 osób i 429 morgi gruntów. Wieś wchodziła w skład Chorzęcin.